

ERDÉLYI MAGYARÁG

Felbőszkesztő
Kádár Miklós

üggetlen politikai napilap, megjelenik minden nap. Szerkesztő.
ségi órák: este 5-től 10-ig. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cradea
Nagyvárad, Pista Mihai Vitéz utca (Nagypiac tér) 4. Telefon: 380.

Ara 1 lej

III. évfolyam 276. sz

1934 Október 7.

Vasárnap

A belpolitika szenzációja

Mihalacheval akar tárgyalni Titulescu

A volt külügyminiszter táviratban kérte a nemzeti-parasztpárt
elnökét, hogy várja be hazaérkezését

Letette az esküt az új kereskedelmi miniszter

Bucuresti, okt. 5.

Titulescu az uralkodó egyenes hívására szombaton este vonatra ül hétfőn érkezik meg a fővárosba. Eddigi visszatérésének az volt az akadálya, hogy felesége egészségi állapota nem engedte meg az utazást.

Titulescu egyenesen Sinaia-ba utazik, hol kihallgatáson jelenik meg az uralkodó előtt, csak azután fog tárgyalni Talarescu miniszterelnökkel, Remélik, hogy Talarescu miniszterelnök teljesíteni fogja Titulescu azon kívánságát, hogy

a propaganda-ügyek mégis csak Titulescu kezében maradjanak.

Ha Titulescunak ezt a kívánságát teljesítik, akkor Iamandi csupán sajtó-miniszter lesz.

Lapunk volt az egész országban az első, amely hirt adott arról, hogy Ion Mihalache a nemzeti parasztpárt elnöke Titulescu visszatéréséig nem utazik külföldre. Mihalache tegnap táviratot kapott Titulescutól, amelyben a volt külügyminiszter arra kéri a nemzeti parasztpárt elnökét, hogy visszatérést ne utazzék el. A Mihalache-Titulescu találkozó elé politikai körökben nagy érdeklődéssel tekintenek, sőt a liberálisok egy kissé aggodnak is.

Dinu Bratianu, aki két napot időzött a fővárosban,

tegnap reggel anélkül, hogy Tatarescuval találkozt volna visszatért Dragaşaniba.

Előzőleg meglátogatta Anghelescut, akit vel hosszú ideig tárgyalt.

Manolescu Strunga az új kereskedelmi miniszter tegnap visszerkezelt a fővárosba. Egy csepet sem titkolja elégedettségét a kormány összetétele miatt. Azonban ennek ellenére Antonescuval és Negurával együtt Sinaia-ba utazott, hogy letegye az esküt az uralkodó kezébe.

Cuzisták vandál rombolása egy bucurestii lap szerkesztőségében

Bucuresti, okt. 5.

A „Facla” című lap amely hosszabb idő óta támadó cikkeket közölt a cuzisták ellen, tegnap rombolás áldozata lett. Mindegy negyven főből álló csoport megáldozta a lap szerkesztőségét és behatolva az épületbe mindent összetörtek, aztán súlyosan összeverték a lap igazgatóját Dinca-t.

A rendőrség Pariseanu kvestorral az élen és Berbescu, a második hadtest vizsgá-

lóbiztos őrnagyával megkezdte a nyomozást és megállapította, hogy a cuzista diákokat Jon. P. Emilian ügyvéd, Nestor és Pravescu diákok vezették. Mind a három ellen a katonai ügyészség letartóztatási parancsot adott ki. Harmanc diák személyazonosságát most derítik fel. A támadó diákok hadbíróság elé kerülnek és magánlakásértés miatt öt évig terjedhető börtön vár rájuk.

Megalakult a spanyol kormány, kitört az általános sztrájk

Véres uccai összeütközések Madridban. Kihírdették az ostromállapotot

Madrid okt. 5.

Lerroux megalakította az új spanyol kormányt, amelyet a köztársaság elnöke el fogadott. Az új kormány megalakításának hírére Madridban kimondották az általános sztrájkot. A kormány első teendője az lesz, hogy a rendet fenntartsa. Emiatt ekerülhe-

tetlen az ostromállapot kihirdetése. Az új kormány élesen szembefordult a baloldali pártokkal, amelyek az éjszaka folyamán hevesen összeütköztek a rendőrséggel. Az uccai harcok egész éjszaka tartottak. Az összeütközésnek három halottja és számtalan sebesültje van. Több mint 200 marxistát

letartóztattak. A sztrájk következtében tegnap délután a villamosok, a földalatti vasutak és a bérkocsik beszüntették a forgalmat.

Az általános sztrájkot Madridon kívül Sevilában, Valenciában és Coodovában is kihírdették. Katalaniában a helyzet nagyon súlyos, a katalán miniszterelnök kijelentése szerint. Az ostromállapoton kívül a cenzurát is bevezetik.

Ujabb bizonyítékok a Lindbergh-bébi elrablója ellen

Newyork okt. 5.

A Lindbergh-béby elrablója, Hauptmann ellen ujabb döntő bizonyíték merült fel. Ugyanis Hauptmann börtöndjében találtak egy térképet, amelyen alá vannak húzva azok az utak, amelyeken a Lindbergh-bébyt elrabolták.

Időjárás

Növekedő felhősödés, több helyen esők. A hőmérséklet csökken.

A NAP

Az idő pénz

Amerikában, a múlt napok egyikén az a lehetetlennek látszó eset történt meg, hogy a Newyork és Los Angeles között közlekedő expresszvonat tíz órát késett. Amerikát általában a korlátlan lehetőségek házájánk szokták mondani, így tehát az is előfordulhat, hogy egy vonat késsen tíz órát, bár a korlátlan lehetőségek közül ez nem igen szokott előfordulni.

Az expresszvonat késésének ténye, ha jól meggondoljuk a dolgot, nem nagy eset. bár tíz óra sok, de ne felejtjük el, hogy Newyorktól Los Angelesig az út pontosan öt napig, ötször huszonegy óráig tart állandóan 120 kilométeres óránkénti sebesség mellett (hiszen Los Angeles csaknem olyan messze van Newyorktól, mint mi), itt tehát a tíz órás késés aránylag nem több, mintha nálunk a bucarestii vonat késik egy órát, ami a csatlakozások stb. következtében elég gyakran előfordulhat.

Az amerikai vonatkésésben azonban volt valami, ami mégis méltó arra, hogy feljegyezzük. Amikor ugyanis a vonat eszeveszett száguldásban közeledett már Los Angeles felé, a kalauz végigment a vonaton és minden utasnak leszámolt a kezébe hét dollárt és néhány centet, majd nyugtát íratott alá az utasokkal és tovább ment. A közönyös amerikaiak felvették a pénzt, aláírták a nyugtát és egykedvűen bámultak tovább ki a vonat ablakán keresztül. Néhány külföldi is utazott azonban a vonaton, akik — miután előbb szintén eltették a pénzt — csodálkozó arccal kérdezték meg a kalauzt, hogy mit jelent ez a váratlan ajándék.

A kalauz közömbös, faarccal szárazon, pár szóval magyarázta meg, hogy miről van szó. Az utasok, amikor New-yorkban felszálltak vonatra, a vasutársasággal egy szerződést kötöttek. Lefizettek egy bizonyos díjat, amelynek ellenében a vasutársaság kötelezte magát, hogy bizonyos, minden menetrendben olvasható feltételek mellett, elszállítja őket Amerika másik sarkába. A feltételek közt az is benne volt, hogy az út ötször huszonegy óráig fog tartani. A vasút különböző okok miatt nem tudta teljesíteni pontosan a szerződés feltételeit, a szállítás idő tíz órával meghosszabbodott, egy órai ut ennyi és ennyibe kerül, ennek tizszeresse az az összeg, amit most a bámuló utas megkapott.

Az utolsó szöveget az utas jóformán már nem is hallotta. Részben mert a kalauz már unottan és egykedvűen ment tovább, részben mert nem akart hinni a füleinek. Az európai utas ugyanis hozzá volt ahhoz szokva, hogy ha otthon nem is a vonaton, hanem csak villamoson utazik, a jegyre nagy belükkel rá van nyomtatva, hogy esetleges üzemzavarokért, szállítási zavarokért felelősséget nem vállalnak. Ami azt jelenti, hogy ha a villamos akár mindjárt az út elején megáll, utasunk megváltott jegyével leszállhat és gyalog folytathatja sürgős útját. A vonaton is legfeljebb azt kaphatja meg, ha mozdonya elromlik, hogy huszonegy órával később segélyvonatot küldenek értük és ez egyébként félnapig tartó utat másfél nap alatt mégis megtette. A végén még örül is neki, hogy nagyobb baj nem történt.

A közmondást, hogy: Az idő pénz, Amerika találta ki. Ott azonban ez nem csak amolyan szólás-mondás, hanem — mint azt a fenti eset igazolja — komoly, sőt rideg valóság.

Kivágandó és összegyűjtendő

Igazoló szelvény,
az Erdélyi Magyarság
ajándékombolajához.
1934 október 1—20-ig.

Aki 20 szelvényt összegyűjt, részt vesz a tombolában.

Elutazott Párisba a jugoszláv királyi-pár

Barthou római látogatására november közepén kerül sor

Páris, okt. 5.
A Mindszentek ünnepe és ezzel kapcsolatos Marcia su Roma ünnepségei miatt Barthou francia külügyminiszter csak november második hetében megy Rómába. Remélik, hogy

akkorra fel tudják dolgozni Sándor jugoszláv király párisi útjának eredményeit is. Egyébként a szerb király tegnap reggel utazott el a királynővel és két miniszterével Páris felé.

Doumergue éles kirohanása a marxista egységfront ellen

Alkotmányreformot jelentett be rádióbeszédében a francia miniszterelnök

Paris, okt. 5.
Doumergue francia miniszterelnök tegnap este nagyrádióbeszédet mondott. Beszédének lényege az volt, hogy a kormányelnöknek nagyobb hatalmat és tekintélyt kell biztosítani. Emiatt végre kell hajtani az alkotmányreformot, mert

a kormányt meg kell védeni az eshetőségtől, hogy a parlament lépten nyomon megbuktassa.

A francia miniszterelnök rátért ezután a külpolitikára és hangsúlyozta, hogy

a világbékét minden körülmények és feltételek között meg kell őrizni.

Majd beszéde végén szöveget intézett a francia néphez és kérte, hogy forduljon el a szociálisták és kommunisták közös frontjától, mert

a kommunizmus a polgári szabadságot és az egyéni jogokat akarja eltüntetni és helyébe a parancsuralmat akarja bevezetni. A parancsuralom szükségszerű következménye azonban polgárháború lenne, amely maga után vonja a külföldi háborút.

Az összes francia és külföldi lapok széles kommentárral hozzák Doumergue miniszterelnök beszédét.

Benes szenzációs nyilatkozatot tett az európai politikai rendszer reformjáról

Bucuresti, okt. 5.
A Credinta mai száma szenzációszámba menő interjút közöl genfi tudósítójának tőle. Benes cseh külügyminiszterrel Benes jelentős nyilatkozatot tett a szovjetről.

Benes szerint Közép-Európa legfontosabb problémája az volt, hogy a szovjettel fellevegék a normális érintkezést, mert enélkül a gazdasági válságból nincs kivezető út. Kijelentette még Benes, hogy

a jelenlegi európai politikai rendszer nem helyes és rövid időn belül elérkezik a teljes reform ideje.

Benes örömeinek adott kifejezést, hogy

Jugoszlávia is kezd arra az álláspontra helyezkedni az orosz kérdésben, mint a kisantant másik két állama

Omnia Muzgó

1. Kalandorok királynője
2. Valcerháború

Szombaton fél 3 és 6, vasárnap 6 és 9 órákor

Vasárnap délelőtt 11 órákor matiné!

Pinty és Ponty és Micky Maus
gyermek előadás! Helyárak 11 és 9 lej.

Kitizették a szakértői díjakat, de

Nem készült el az orvosi szakértők véleménye a Bancsa-ügyben

November 28-án tárgyalja a tábla a görög- oldali gyilkosságot

Oradea, okt. 5.
Megirtuk két nappal ezelőt, hogy az oradeai tábla a Bancsa-gyilkosság fellebbezési tárgyalást elhalasztotta mert a szakértő orvosok nem terjesztették be Bancsa József eimebeli állapotának megvizsgálásáról szóló szakértői véleményét. Mint később helyesebben értesültünk, Bancsa ügyvédje, dr. Sangeorgeanu kelő időben letétbehelyezte a megszabott összeget a táblánál, de az orvosok nem készültek el a szakértői véleménnyel, amit bizonyított a tábla előtt megjelent dr. Petric orvos is. Így mint már bejelentük a főtárgyalást november 28-ára

halasztották el, amikor minden bizonnyal el készült a szakértői vélemény.

Halálosvégű késeles két cigány között egy bihormegyei faluban

Oradea, okt. 5.
A bihormegyei közpórházba beszállították Bihor (Bihar) községből Murvai István cigányt, akit Saba Károly cigány leszúrt. A késeles áldozata a kórházban meghalt. A merénylet cigány elmenekült. A rendőrség a bihori csendőrséggel karöltve nyomoz a gyilkos után.

40 éven felülieknek nélkülözhetetlen a FLOREAL hajregenerátor

Csalhatatlan szer ez a régi bevált hajviz. Nem festőszer. Biológiai anyag adja vissza az egészséges és természetes hajszínt. — 1 üveg ára 60 lei. — Kapható drogériákban és parfümeriákban.

Vezérképviselő: „DROGUERIA CENTRALA” Oradea Telefon 6-56

A textilsztrájk betetezése után

Sztrájkbaléptek az amerikai fémipari munkások

Gépfegyveres katonaságot rendeltek ki a sztrájk letörésére

Newyork, okt. 5. Alig, hogy befejeződött a világtörténelem legnagyobb sztrájkja, újabb sztrájkokról adnak hírt az amerikai távirati irodák. A sztrájk most a fémiparban tört ki, Georgia államban több mint négyezer fémipari munkás lépett sztrájkba. Ezuttal azonban a hatóságok éberek voltak és ötszáz főből álló

nemzeti gárdát vezényeltek Georgia államba, akik 26 gépfegyverrel, 400 automatikus fegyverrel és könnyűakasztó bombákkal vannak felszerelve. Eddig a sztrájkolók négy hatalmas fémipari üzemek birtokába jutottak, ahol bezárkóztak a gyárba. A nemzeti gárda most körülfárta a gyárakat és kiakarja éheztetni a sztrájkolókat.

Nem vár nagy jövő Papenre Bécsben

Starhemberg herceg nem hajlandó találkozni Papennel

Prága, okt. 5. Mint ismeretes Papen budapesti látogatása Hiller tudtával és beleegyezésével történt. Magyar horogkeresztes körök minden erejükkel azon voltak, hogy egy találkozást hozzanak létre Papen és Starhemberg her-

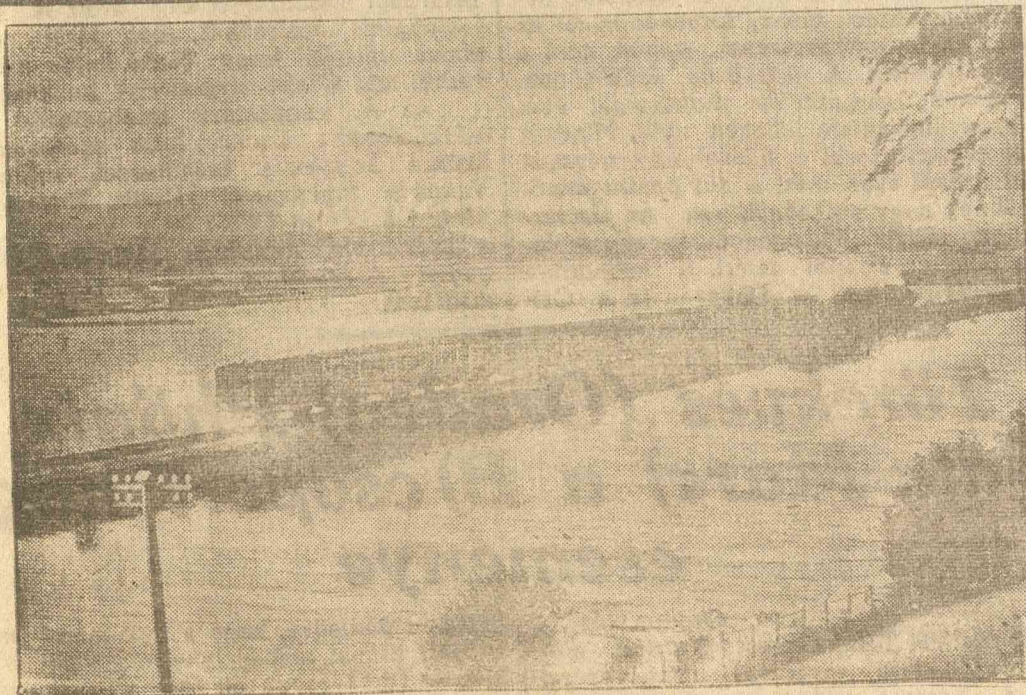
ceg között, azonban Starhemberg hercegelegorikusan visszautasított minden közlekedési kísérletet. Papen emiatt nagyon rossz hangulatban érkezett Bécsbe és még nem is tette meg a szokásos tisztelgést Schuschnigg dr. osztrák kancellárnál.

Borzalmas repülőkatasztrófa Newyork felett

Felrobbant egy bombavető repülőgép, négy utasa szénnéégett

New-York, okt. 5. New-York mellett egy bombavető repülőgép, amelyben négy katona ült, eddig még ismeretlen okból kigyúlt és lezuhant. Mind a négy pilóta szénnéégett. Volt még egy ötödik ember is a repülőgépen, egy civil, aki

az utolsó pillanatban ejtőernyővel ugrott ki a gépből és így megmenekült. A megmenekült utas elmondta, hogy az előzményeket nem látta, csupán annyit vett észre, hogy a gépházban hirtelen láng csap fel. Erre ő ijedtében kiugrott a gépből.

Árvíz Skóciában

Skótszágban, Inverness vidékén az országutakat úgy elöntötte az árvíz, hogy a déli expresszvonat közlekedése csak nehezen tartható fenn.

Másfélévre ítélték egy cluji kommunistát

Cluj, okt. 5

A hadbíróság egy évi és hat hónapi börtönrre ítélte Megyeri István kommunistát, akit rajta kaptak, amint kommunista röpiratokat osztogatott a város különböző részeiben.

Amit Havannában már észre se vesznek...

Havanna, okt. 5

Tegnap reggel a város különböző helyein 12 bomba robbant. Ezzel kapcsolatban letartóztattak hetven személyt, mert a bombákat az összeesküvők helyezték el. Emberéletben nem esett kár.

Nem mulik el vasárnap cigánykongresszus nélkül

Diciosanmartin (Dicsőszentmárton) okt. 5.

A cigányok most már minduntalan kongresszusokat rendeznek. Október 7-re Diciosanmartinra hívták össze a cigánykongresszust, amelyen résztvesznek az egész országból a kiküldöttek. Beszédet fog mondani a cigánypárt elnöke Lázuricá, aki a cigányság sérelmeit fogja ecselelni és orvoslást fog követelni a kormánytól.

Tömegmérgezés romlott hústól

Roma, okt. 5

Biolla községben 54 lakos, akik egy mészárosról romlott lóhúst vásároltak súlyos mérgezésben megbetegedtek. A mérgezés okát csak akkor tudták megállapítani, amikor az egyik ember meghalt és felboncolták. Husz ember a kórházban reménytelen állapotban fekszik. A hatóságok leirtóztatták a mészároszt, aki a romlott lóhúst forgalomba hozta.

RADIOMŰSOR

SZOMBAT

BUCURESTI. 12. Vizállásjelentés, Gramofonlemez. 12.45. Előadások hírei. Tőzsde. Könnyű Gramofonlemez. 13.15. Beszélőújság. 13.40. Könnyű lemez. 17. Jazz. 19. Rádiógyetem. 19.20. Lemezek. 19.45. Felolvasás. 20. Zóball, egyfelvonásos opera. 21. Üzenetek. 21.20. Rádiózenekar. 22.15. Beszélőújság. 22.45. Vendéglői zene.

BUDAPEST. 6.45. Torna. Utána: Hanglemezek. 9.45. Hírek. 10. Felolvasás. Közben: Hanglemezek. 10.40. Felolvasás. 11.10. Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12. Déli harangszó és időjárásjelentés. 12.05. A honvédegyalozred zenekara. 12.30. Hírek. 13.20. Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 13.30. Kóczé Gyula és cigányzenekara. 14.40. Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyámhírek. 16. A Rádióélet ifjúsági felőrája. 16.45. Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 17. Missziós üzenetek. 17.30. Uray Margit magyar nótákat zongorázik. 18. Mit üzen a rádió. 18.40. Bertha István szalonzenekara. 20. Az Országos Frontharcos találkozó megnyitó ünnepségének közvetítése a Hősök teréről. 20.25. Október 6. Emlékbeszéd. Elmondja Vitéz Somogyváry Gyula. 20.40. Szijj Dénes tárogatózik zongorakísérettel. 21.05. Hírek, löversenyeredmények. 21.20. A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar. 22. Időjárásjelentés. 22.50. Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara.

Gyűjtse a számozott lapszelvényeket, hogy résztvehessen az „Erdélyi Magyar-ság” szennzációs 50 drb svájci zsebóra tomboláján.

Az örök tűz

fantasztikus regény

15

Marc Fonteney utolsó pillantást vet a csónad kis birtokomra, aztán Gildashoz fordul. Megkérdi:

— De mi az ördögöt keresnek itt ezek az emberek?

A gazda félrehúzza a száját és felelet helyett ő kérdi:

— Mondja, Marc ur, nem tűnt fel önnek, hogy milyen különös arcot vágott a kisasszony a maga elbeszéléséhez és a történet re furcsa az egész eset?

III.

— Kedves fiam, akármit is beszélsz: a sátnak mindig csak sátnak marad, semmi más, csak sátnak, a maga teljes valóságában... Te lementáztad a képét? Rosszul tetted: meg fogja bosszúlni... Elhíheted nekem: régi ismerősök vagyunk ő meg én. Levágom az ujjamat ha nem az ő karma volt a játékban.

A világítótorony sarkalának támaszkodott Yan apó, a Morganok Vénje, két aszott keze a lába között lévő furkobotra nehezedett. Kigyenesedett, hogy még jobban hitet tegyen a mondottak mellett, élénk szeme ki-világított a csontos, ráncos arcából. A bárszonszalagos bretonkalap alól hosszú, fehér fürtök lógtak alá, beárnýkolták a sovány arcot a gondosan borotvált állat. Keskeny ajkáról lassan, megfontoltan hullottak a szavak, lábánál kuporodott elválaszthatatlan kísérője, dédunokája, Faik, Jikel huga, aki mindenütt követi és segíti az öregot. Bájot tizenhatéves leány, kicsiny szája körül bízt mosoly szöke haján csinos lannioni fejkötő gló ellenében a szobornak.

A világítótorony óra a falhoz támaszkodott, messziről volt a hóna alatt, szótlanul hallgatta az öreg beszédét. Yan apóról Marc Fonteney-re esett a pillantása, ki lovagló módra ült az egyik sziklán és barátságosan diskurált öreg barátjával miután együtt ebédelték. Gildas magánál tartotta ebédre a fiatal művészt, miután partra szállottak a mozgalmas sétahajózás.

Yan Mrgan hamarosan elővette a szobrászt új alkotása miatt, ahogy a halászgazda előre megmondta. Faik társaságában elindultak a világítótorony magaslatához, ami rendes sétatja volt az öregnek. Gildas és a fia közben a Goéland kijáratán dolgoztak.

— Sától.. sátnak.. de Yan apó! A sátnak már tudja, hogy elmúlt az ideje... már nem beszélnek róla.. már csak legendai alak ma-napság.

Yan apó fölemelt az ujját és szigorúan mondja:

— Nektek városaink, talán... de nekünk nem, fiam. Nézz körül, mielőtt beszélnél... A mi földünkön emberemlékezet óta, akárom mondani a Morganok Vénjeinek emlékezete óta, annyi száz meg száz év alatt legalább huszszor láttuk az ördög patás lábának a nyomát... Mindenütt, amerre csak nézel, láthatod a kezemunkáát... Ördög Fazeka... Ördög Sziklája... Ördög Hidja. Brézelle megmondhatják, akárcsak én: rajta vannak a férképen; látja őket a toronyból...

A világítótorony óra fejbőlíntva helyes-sel, nem meri felbeszakítani az öregot, aki folytatja:

— Ez a föld is az ő kezeműve. Nézd meg ezeket a köveket.

Megkopogtatja botjával a lábánál lévő sziklát, a gyönyörű rózsaszínű gránitot, ami tele van hosszukás, csillogó kristályokkal és amelyben bizonyos távolságokra fekete ba-gattitók vannak, a megmerevedett láva nyomai.

— Ez a föld égett, forott, megforgatták a pokol tüzébe A gonoszok Gonosza nyamta rá bélyegét erre a földre.

(Folyt. köv.)

Arany Magyarorszag

Idődei

1934 október 7.

Parasztlázadás Németországban

Nemzeti szociálista tisztek vezették a felkelést, amelyet -- egyelőre -- levertek

Berlinből jelentik. Hitler birodalmában újabb lázadás tört ki. Legújabbban Flensburg környékén lázadtak fel a parasztok, akik a nemzeti szociálista uralom alatt bilincsek alatt nyögnek. A kormány 475 parasztot letartóztatott és minden ítélet nélkül kényszermunka telepekre szállított. Különös, hogy a lázadók között vezérként több nemzeti szociálista tiszt volt.

Összevesztek egymással a danzigi náci vezérek

Danzig, okt. 5. Különös a politikai összeütközés történetét a múlt nap a danzigi szenátus elnöke Eausching és a nemzeti szociálista párt elnöke Förszter között. Ugyanis Rausching enyhébb eszközöket akar használni a nemzeti-szociálista propagandában, míg Förszter radikális

eszközökhöz akar nyúlni, hogy a náci uralmát Danzig szabadvárosán megerősítse. A két vezér most egyszerre, de nem együtt Hitlerhez utazott, hogy megkapják azokat az utasításokat, hogy miként vezessék tovább a nemzeti szociálista propagandát.

Három kislány szörnyű szerencsétlensége az országúton

Teherautó kerekei alá kerültek az elemista lányok, egyikük meghalt

Ploesti, okt. 5. Borzalmas szerencsétlenség történt tegnap délután a ploestii országúton fekvő Valea Călugărească községben Paraschiva Lazar Maria Miroslav és Eva Tudor nevű elemista kislányok mentek az út közepén, amikor túlkölés nélkül befordult az uton a

B. 17,265 rendszámú teherautó, amely mind a három kislányt elütötte. Egy másik autó a három kislányt beszállította a ploestii kórházba, ahol az egyik kislány Paraschiva Lazar szörnyű kinok között meghalt. A halálautó tulajdonosát és sofőrjét letartóztatták.

Még egy gázolás a ploestii országúton

Ugyancsak a ploestii országúton történt egy másik autószerencsétlenség, amelynek áldozata Tanase Maria kislány volt. A súlyo-

san sérült kislányt beszállították a kórházba a sofört meg letartóztatták.

SPORT

Vasárnap

Oradeán U--Crisana

A többi mérkőzések: Venus-Ripensia, Kinizsi-Gloria CFR, CFR-Románia

Oradea, okt. 5. Vasárnap ismét érdekes fordulója lesz a Nemzeti Bajnokságnak és a csapatok néhez napnak néznek elébe. Oradeán ismét az Universitatea vendégszerepel, ezúttal, mint a Crisana ellenfele. A mérkőzés érdekesnek, izgalmasnak ígérkezik és mondanunk sem kell, hogy kimenetele teljesen nyílt. Mindkét csapat erősen készül a küzdelemre, mindkét csapat győzni akar, mert a két pontra mindkettőjüknek nagy szükségük van. Az Universitateabban játszik Ploesteanu is, akinek le-tiltása október elsején lejárt. A halvesorban pedig szerepel Gain és Ghilezán is, a Cri-

sanának tehát alaposan fel kell készülnie erre a mérkőzésre. Készül is nagyban. A vasárnapi mérkőzésen már Stetz is játszik, felgyógyult sérüléséből, ezen kívül valószí-nűnek látszik, hogy Matei feljön a csatár-sorba, míg Czako visszamegy bekknek.

Az A. csoportban lefolytatandó többi mérkőzésnek: Bucurestiben szombatán az Unirea Tricolor a Juventussal, vasárnap a Venus a Ripensiával játszik, Timisoarán a Kinizsi a Gloria CFR-t látja vendégül, míg a listát a cluji mérkőzés zárja be, ahol az eddigi listavezető, a CFR mérkőzik a Romániával.

Törekvés (Oradea)-Phönix (Baia-Mare) a B) csoport nagy eseménye

Oradea, okt. 5. Az oradeai Törekvés csapat óriási elő-készületeket tesz vasárnapi mérkőzésére, amely a Nemzeti Bajnokság B. csoportja derby-mérkőzésének mondható. A Phönix ma már olyan játékerőt képvisel, amellyel semben nem elég „csak” tudni vagy csak lelkesedni, itt lelkes játékot kell produkálni

ludással párosítva, hogy a baia-marei (nagy-bányai) csapat elől el lehessen vinni a pát-mát. A Törekvésben ott fog küzdeni ez al-kalommal a legutóbbi lesérült Boksa, vala-min Csoni is, aki a héten érkezett haza. Reméljük, hogy a piros-feketék nem hagyják magukat és győzni fognak, mert győzniök kell.

Megnyitottuk új posztónagyáruházunkat
Mária királyné tér 1. (Kishíd mellett), hol eddigi elismerten szolid árainknál is
lényegesen olcsóbban árúsítunk
A legbőségesebb választékban hoztuk az őszi és téli divat összes újdonságait
Havas és Grünfeld

Szomorú lelet

Megtalálták a bitófákat, amelyekre az aradi vértanukat felakasztották

Arad, okt. 5
Kara Győző aradi tanár már hosszabb ideje folytat ásatásokat az aradi vár árkaiban. Tegnap végre szenzációs leletre bukkant, megtalálta azt a kilenc bitófát, amelyre a 13 aradi vértanu közül kilencet felakasztottak. Két bitófát Kara Győző a magyar hadtörténeti muze-

umnak adományozott, ahol gyászkeretbe fogják helyezni azoknak egy-egy szilánkját és úgy állítják ki a muzeumban. A lelet nagy feltűnést keltett, mert több mint husz éve kutatnak az aradi vértanuk vesztőhelye után, anélkül, hogy a kutatás pozitív eredménnyel járt volna.

Botrány a vágóhidon

Hatvan munkás késekkel felfegyverkezve követelte elbocsájtott társuk visszavételét

Chisinau, okt. 5
Különös botrány tartja izgalomban Chisinaut. A városi vágóhidon teljesített szolgálatot Pillnc állatorvos, aki észrevette, hogy egy munkás piszkos ruhában dolgozik. Azonnal elparancsolta munkahelyéről és bírsággal sújtotta. Erre 60 munkás letette a munkát és késekkel felfegyverkezve megjelentek az állatorvos irodájában és követelték, hogy azonnal vonja vissza a büntetést. Az állat-

orvos telefonált a rendőrségre és az ügyészségre, ahonnan maga a főügyész és nagyszámu rendőrség jelent meg, akik azonban szintén nem bírtak a munkásokkal, csak akkor csendesedtek le, amikor megígérték, hogy törlik a büntetést. A munkások ennek ellenére nem vették fel a munkát, hanem követelték, hogy az állatorvost azonnal távolítsák el a vágóhidról, mert nem hajlandók vele együtt dolgozni.

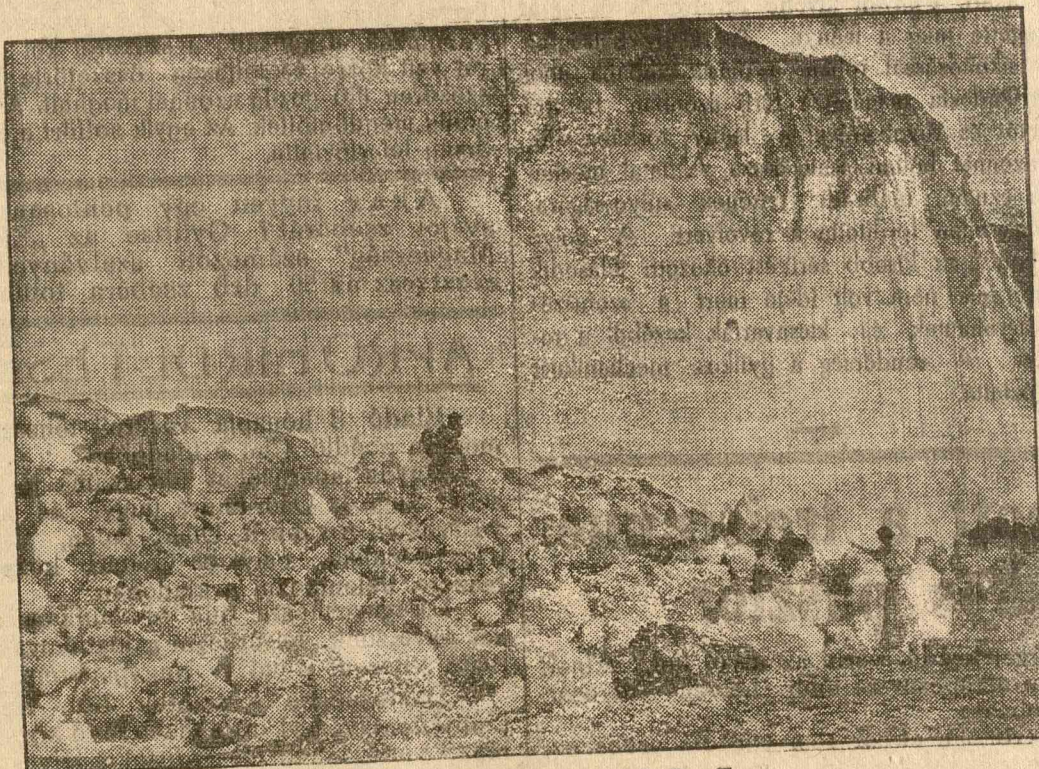
Másfél napig tartó védőbeszéd a timisoarai kommunista-perben

Még mindig a védők beszélnek, ítélet holnapra várható

Timisoara, okt. 5
A monstre kommunista per ítélethozatala későbbre tolódott, mert a védők igen hosszú ideig beszéltek. Sőt maga az első védő Nitulescu ügyvéd két délután és egy délelőtti be-

szélt. Mindegyik vádlottnak a helyzetét külön bírálta meg és alapos felkészültségű beszédben fejtegette ártatlanságukat.

— A textil munkások nem politikai előnyöket akartak maguknak kicsikarni, amikor

Leomlott sziklák

Anglia déli partvidékén, Eartourne mellett óriási méretű sziklaomlás történt. Több mint 50 tonna tartalmu mészkőtörmelék borította el a strandot és részben a tengerbe omlott. Rövid idő múlva második leomlás következett hasonló méretekben.

— VÉR-, BŐR- és idegbajosok igyanak hetenként többször, reggel felkeléskor egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez mindig alaposan kitisztítja és méregteleníti a gyomorbélcsatornát s ezenkívül az emésztést és az anyagcserét is jótékonyan befolyásolja. Az orvosi tudomány legjelesebb képviselői már régóta hangoztatják, hogy a Ferenc József víz hatásával minden tekintetben meg vannak elégedve.

szervezkedtek — mondotta a védő — hanem egy fenyegető bérleszállítás kivédését kísérelték meg, de amely védekezést lelőrték és a bizottság több tagját, mint kommunistákat a vádlottak padjára ültettek.

— A textilmunkások kiáltványt intéztek a többi munkásokhoz. Ennek a kiáltványnak csak egyetlen politikai pontja van: az ostromállapot megszüntetésének követelése

Dinu Bratianu a liberális párt elnöke számtalan szónoklatban követelte az ostromállapot és a cenzúra megszüntetését, sőt maga Tatarescu miniszterelnök volt az, aki Moldovában megígérte az ostromállapot és a cenzúra megszüntetését.

— Van a vádlottak között — folytatta beszédét Nitulescu védő — két gyerek. Az egyik 11 a másik 14 éves. Nagyon sok perben voltam védő, de

a joggyakorlatban páratlanul álló eset, hogy két gyereket a rendtörvény alapján és a társadalmi rend megdöntésére való szövetkezés vádjával állítsanak a hadbíró elé. Nem is kérem a felmentésüket, mert természetesnek veszem, hogy niarasztáló ítélet számukra nem lehet

Nitulescu védő szünet után a többi vádlottak védelmében beszélt. Kifejté, hogy nem volt egyéb, mint összecsapás a munkás és a tőke között. A munkás, jelen esetben Dudás József, aki nagyobb darab kenyeret kért, emberesebb bánásmódot követelt magának védelmet elvtársnőinek, a kis üzemszarnokok szerelmi éhsége ellen,

pihenőt a terhes asszonyok számára, akik ott szülnek a gyár kapujában és aztán visszatérnek a szövöszék mellé, mint az igavonó barmok.

Nitulescu védő ezután rátér Wurmbrand szerepére.

— Könnyed bájjal csevegett el önök előtt, hogy 15 éves korában hogyan komázott Rakovszkijjal, a szovjet legelfoglaltabb, legfeljebb állásban levő diplomatájával. Nem az a baj, hogy véleményt változtatott, Nem ez a legmélyebb aljassága ennek, a Wurmbrandnak. Nem, ő ideáll önök elé és

követeli, hogy a vádlott társait egytől-egyig eitéljék. O, pokoli aljasság!

De menjünk tovább ebben a levantini hazugságban. O mondja: „Vacarestiből már mint nemkommunista jöttem ide!” Ime, idejött és rendes becsületes munkásokat ugratott be ez a sztambuli kalandor.

A többi védők beszéde még tart. Ítélet holnapra várnak. Ha ugyan valami közbe nem jön. A védők ugyanis erősen fel vannak készülve és hosszan beszélnek

A Népszövetségi Hitelintézet betéteseit kéri, hogy a konverziós törvény alapján való megegyezés véget a betétkönyvekkel október 7-ig a délelőtti vagy délutáni órákban az intézetbe befáradni sziveskedjenek.

Kérje mindenütt a
GOLF borotva-pengét!

az acélipar egtökéletesebb alkotása
és öröme lesz a borotválkozásban.
Vezérképviselő: Friedman Armin, Oradea.
Promenad Eminescu 16.

Lepje meg íérjét egy pontosan járó zsebórával! Pénzbe nem kerül csak gyűjtse az „Erdélyi Magyarság” tombola szelvényeit és résztvehet a tombolában

Németország mégis visszatér a Népszövetségbe

A visszatéréséhez semmi különösebb formásra nincs szükség

Genf, okt. 5. Nagy feltűnést keltett az a hír, hogy dr. Schnee német külügyminiszteri főtisztviselő megjelent Genfben, ahol genfi körökkel tárgyalásokat folytatott. A francia lapok annak a véleménynek adnak kifejezést, hogy a német delegátus a Németországnak Genfben való visszatérésének módozatairól tárgyal.

Ezzel kapcsolatban kijelentik, hogy Németország, ha vissza akar térni a Népszövetségben, nem kell mást tenni, mint, hogy egyszerűen elküldi delegátusait mert formászerint Németország még mindig tagja a Népszövetségnek és a tanács üléseken a német delegátus széke üresen áll.

A tg.-muresi (marosvásárhelyi) ékszerészháboru ujabb fejleményei

**Nem volt rablótámadás, csak „üzleti” verekedés
Abrahám a tegnapi szurkálás után áldozata
apósát is megverte**

Tg.-Mures, okt. 5. Mult számunkban adtunk hírt arról a támadásról, amely Abrahám t.-muresi (marosvásárhelyi) ékszerészt érte fényes nappal a főtéren. A rendőrségen megindult a nyomozás, amely azt a meglepetést hozta, hogy tulajdonképpen nem is volt rablótámadás, mint ahogy azt Abrahám a rendőrségen előadta, hanem egyszerű üzleti veszekedés, amely verekedéssel végződött. Ennek a botránynak azonban már már utóhangja is volt mert Edelstein apósa megjelent Abrahám üzletében és szemrehányásokat tett neki, amiért koholt vádakkal él veje ellen. Abrahám kiutasította az öregembert. Amikor az

nem akart kimenni

Abrahám nekirohant az öregembernek és olyan verekedés támadt közöttük, hogy a szomszédok választották szét a feleket.

Ezután a rendőrség mind a két verekedőt előállította. A közvélemény most kíváncsian várja a fejleményeket, hogy melyiknek lesz igaza. Abrahám még mindig hangoztatja, hogy rablótámadás történt, viszont Edelstein amellől kardoskodik, hogy üzleti ügyből verekedtek össze, amit különben is Abrahám kezdett.

Megrendítő szerelmi dráma Constantán

**Agyonlőtte szerelmesét, majd önmaga ellen fordította
a fegyvert egy mechanikus**

Constanta, okt. 5. Megrázó szerelmi dráma játszódott le Constantán. Egy fiatal mechanikus lelőtte szeretőjét, aztán önmaga ellen fordította a revolvert.

Pelivan Demeter mechanikus Herta Anna 18 éves leánnyal élt együtt. A férfinak felesége volt, akitől azonban már különváltva élt. A válóper folyamatban volt, de a dolog nem ment olyan gyorsan. Közben Herta Anna követelte, hogy a férfi vegye el feleségül mert ellenkező esetben otthagyja. Miután a férfi nem tudott elegendő tenni a követelésnek, egy héttel ezelőtt a leány otthagyta. Tegnap délután, amikor a mechanikus hazajött, háziaszszonyának lakásában meglátta a lányt, aki

varrt. Bement hozzá és arra kérte, hogy igyon meg vele egy pohár bort. Amikor a leány nem akart, Pelivan kivette revolverét és azzal fenyegette meg a leányt. A leány kétségbeesett sikoltozással rohant a másik szobába, ahol elbarrikádozta magát. A férfi azonban betörte az ajtót és revolverével a leány torkába lőtt, aki azonnal holtan esett össze. A fiatal mechanikus ezután ráébredt tettének súlyosságára, önmaga ellen fordította a revolvert. A golyó azonban csak kisebb sérülést okozott. Második lövésre már nem volt ideje mert a szomszédok berohantak és kicsavarták kezéből a revolvert. A rendőrség a gyilkos mechanikust letartóztatta.

Két évi fegyházat kapott a treiscaunei (háromszéki) gyilkos pásztor

Sft. Gheorghe-(Sepsiszentgyörgy) okt. 5. A treiscaunei (háromszéki) törvényszék elítélte meglevenedtek annak a borzalmas gyilkosságnak jelenetei, amelyet 1934 június 28-án követelt el egy Cserei Boldizsár nevű pásztor társa ellen. Az említett napon Cserei Boldizsár rajtakapta segítőjét, hogy alszik a juhnyáj mellett, Annyra feldühödött, hogy

fejszével kezdte verni az alvó fiút, akinek eltörte alkapcsát és több helyen súlyosan megsebezte.

Azonban ekkor sem engedte orvoshoz, hanem rákényszerítette, hogy tovább dolgozzék. Ot nap múlva megérkezett Csereinek a bátyja, aki kényszerítette öccsét, hogy a szerencsétlen áldozatot, Demeter Istvánt

vigye orvoshoz. Amikor elindultak Cserei bosszúból még jól el verte a magával tehetetlen fiút, aki a verés következtében utközben meghalt.

Ekkor a lelketlen pásztor ledobta szekéréről a holttestet és otthagyta az uton. Visszatérve a nyájhoz, elmondta a történeteket egy másik pásztornak, aki felkereste az áldozat édesapját. Az apa a bestiális gyilkost feljelentette a csendőrségen. A csendőrség azonnal kiszállt a hegyre és letartóztatta Csereit, aki revolverrel védekezett a letartóztatás ellen. A csendőrök azonban leszerelték és beszállították az ügyészségre. A törvényszék tegnap tárgyalta az ügyet és a gyilkos pásztor két évi fegyházra ítélte.

Templomrablók garázdálkodása egy székely faluban

Tg Mures, okt. 5. Hodos (Székelyhodos) községben a római katolikus templomból ismeretlen tettesek ellopták a perselyt és a templomban található értékes kegyzsereket. A kár meghaladja a 7000 lejt. A hivek táborában érthető megdöbbenést keltett az elvetemült rablás. A csendőrség a legerélyesebben fáradozik a tettes, vagy tettesek kézrekerítésén.

Mérges növényektől meghalt egy kis fiu

Buzău, okt. 5. Anghel Aurel 8 éves fiucska kiment a mezőre, hogy füvet szedjen. A kisfiu a mezőn elaludt és amikor felébredt nagyon éhesnek érezte magát. Leült a fűbe és a már leszedett burjánokból enni kezdett. Néhány perc múlva a kisfiut borzalmas fájdalmak lepték meg és ott a mezőn kisenvedett. Amikor estére sem ment haza a szülők kétségbeesetten fáklyával keresték a mezőn, rátaláltak a holt gyermekre. Az anya kétségbeesésében meg örült.

Borzalmas autógázolás Fagaras (Fogaras) mellett

Braşov, okt. 5. Borzalmas autószerencsétlenség történt Fagaras környékén. Két autó teljes sebességgel haladt egymás mellett. Egy utkanarulatnál szemben találták magukat egy székérrel. Miután az utat teljes szélességben elfoglalták, a két autó a szekereket két oldalról vett közre és teljesen összetörte azt. A szekéren ülő gazda azonnal meghalt. A lovak pedig megdöglöttek. Az egyik sofőrt a csendőrség letartóztatta.

Akar ingyen egy pontosan járó svájci zsebórát? Gyűjtse az „Erdélyi Magyarország” számozott szelvényeit és résztvesz az 50 drb zsebóra tombolán.

APRO HIRDETESEK

Eladó 3 hónapja vásárolt teljesen új, modern ebédő. Cim a kiadóban. 1647

Ugyes laparusokat felveszünk jó keresettel Fugi és Osorheiura (fugyi és fugyivásárhely), tovább a Uilac, Palen, Cetariu (Hegyközujlak, Pályi és Csátár) községek részére. Jelentkezni a kiadóban.

Ujságárusításra fiuk és munkanélkülieket felveszünk. Jelentkezni a kiadóhivatalba Piata Viteazul Mihai (v Nagypiac-tér) 4.

Tisztességes keresettel Sft. George (Sepsiszentgyörgy) környékén levő községek részére megbízható ujságárusokat felveszünk, jelentkezni Biró Dénes bizományosnál Sft. George.

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA